

Ціль 2 «Подолання голоду, розвиток сільського господарства та забезпечення продовольчої безпеки» займає центральне місце у системі Цілей сталого розвитку, оскільки безпосередньо пов'язана із базовими потребами людини та стабільністю функціонування суспільства. Продовольча безпека є не лише питанням фізичної наявності харчових продуктів, але й включає їх доступність, якість, безпечність та стабільність постачання. У сучасних умовах, що характеризуються глобальними кліматичними змінами, трансформаціями аграрних ринків та соціально-економічними викликами, досягнення цієї цілі набуває особливої актуальності.

Для України, як держави з потужним аграрним потенціалом, питання розвитку сільського господарства та забезпечення продовольчої безпеки має стратегічне значення. Водночас ефективність реалізації цієї цілі значною мірою залежить від якості підготовки фахівців, рівня наукових досліджень та здатності впроваджувати інноваційні рішення у практику. Саме тому заклади вищої освіти аграрного профілю, зокрема Полтавський державний аграрний університет, відіграють ключову роль у досягненні Цілі 2.

Університет виступає як центр формування сучасного аграрного знання, що поєднує теоретичну підготовку з практичними навичками. Освітній процес спрямований на підготовку фахівців, здатних працювати в умовах динамічних змін, впроваджувати інноваційні технології та забезпечувати ефективне управління аграрними підприємствами. Особливий акцент робиться на формуванні компетентностей у сфері сталого сільського господарства, раціонального використання природних ресурсів, екологічно безпечного виробництва та підвищення продуктивності аграрного сектору.

Важливим аспектом діяльності університету є інтеграція принципів сталого розвитку у зміст освітніх програм, що передбачає включення дисциплін,

які охоплюють питання продовольчої безпеки, агроєкології, органічного виробництва, адаптації до кліматичних змін, а також розвитку сільських територій. Такий підхід дозволяє формувати у здобувачів освіти системне бачення проблематики та розуміння взаємозв'язків між економічними, соціальними та екологічними аспектами аграрного виробництва.

Наукова діяльність університету також є важливим інструментом досягнення Цілі 2. Дослідження, що проводяться у сфері аграрних наук, спрямовані на підвищення ефективності виробництва, впровадження ресурсозберігаючих технологій, покращення якості продукції та забезпечення її безпечності. Значна увага приділяється розробці інноваційних підходів до ведення сільського господарства, включаючи точне землеробство, біотехнології, цифровізацію аграрного сектору. Результати таких досліджень мають практичне значення та можуть бути впроваджені у діяльність аграрних підприємств, що сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності та стійкості.

Не менш важливою є роль університету у розвитку сільських територій. Через освітню, наукову та просвітницьку діяльність ПДАУ сприяє підвищенню рівня знань та навичок населення, що проживає у сільській місцевості. Реалізація цілі передбачає проведення тренінгів, консультацій, науково-практичних заходів, спрямованих на впровадження сучасних технологій, розвиток малого та середнього агробізнесу, підвищення ефективності господарювання. Зазначимо, що такі види діяльності сприяють створенню нових робочих місць, підвищенню доходів населення та зменшенню ризиків продовольчої нестабільності.

Університет також активно взаємодіє з різними стейкхолдерами – аграрними підприємствами, органами державної влади, місцевими громадами та міжнародними організаціями, оскільки активна співпраця з ними дозволяє забезпечити практичну спрямованість освітнього процесу, адаптувати його до потреб ринку праці та сприяти впровадженню інновацій у реальний сектор економіки. Крім того, партнерство створює можливості для реалізації спільних проєктів, спрямованих на розвиток аграрного виробництва та забезпечення продовольчої безпеки.

Особливої уваги заслуговує питання формування відповідального ставлення до споживання та виробництва харчових продуктів. Університет, через освітню та інформаційну діяльність, сприяє підвищенню обізнаності щодо важливості збалансованого харчування, зменшення втрат продовольства, впровадження екологічно безпечних практик виробництва. Вважаємо, що такі підходи формують культуру відповідального споживання та сприяють досягненню більш широких цілей сталого розвитку.

В умовах сучасних викликів, зокрема змін клімату, деградації ґрунтів, обмеженості природних ресурсів, роль університету у досягненні Цілі 2 лише зростає. Необхідність переходу до більш стійких моделей аграрного виробництва потребує нових знань, інновацій та підходів, які можуть бути забезпечені саме через систему вищої освіти та науки. У цьому контексті ПДАУ виступає як важливий центр генерації знань та практик, що відповідають сучасним вимогам сталого розвитку.

Отже, діяльність Полтавського державного аграрного університету у напрямі досягнення Цілі сталого розвитку 2 має комплексний характер та охоплює освітню, наукову, інноваційну та соціальну складові. Університет не лише забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, але й активно впливає на розвиток аграрного сектору, сприяє підвищенню продовольчої безпеки та формує передумови для сталого розвитку сільських територій.

ЗВІТ

про діяльність структурного підрозділу
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
в напрямі досягнення ЦСР 2

<p>30 січня 2025 року для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Біотехнології та біоінженерія відбулася гостьова лекція доктора біологічних наук, професора завідувача лабораторії фізіології і біохімії рослин Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН України Колупаєва Юрія Євгеновича</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» Під час лекції професор Колупаєв поділився своїми науковими дослідженнями у галузі праймінгу насіння. Він детально розповів про різні методи праймінгу, їх класифікацію та застосування у сучасному сільському господарстві. Крім того, значну увагу професор приділив ростовим та стрес-протекторним ефектам, які забезпечує праймінг насіння відповідними препаратами, завдяки чому рослини набувають стійкості до несприятливих умов навколишнього середовища. Лекція мала форму презентації, на якій були представлені основні стадії</p>
--	---

<p>на тему «Праймінг насіння: класифікація методів, ростові та стрес-протекторні ефекти».</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/content/gostova-lekciya-doktora-biologichnyh-nauk-kolupayeva-yuriya-yevgenovycha</p>	<p>процес праймінгування насіння на прикладі пшениці та трикале.</p>
<p>14 лютого 2025 року Представники ННІ АСЕ прийняли участь у семінарі, який є продовженням конференції «Вуглецеве землеробство на Полтавщині: шлях до прибутку та сталого майбутнього. Економічно ефективний перехід до низьковуглецевого розвитку держави»</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/news/14-lyutogo-2025-roku-predstavnyky-nni-ase-pryynaly-uchast-u-seminari-yakyy-ye-prodovzhennyam</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» Розробка та впровадження інноваційних агротехнологій, спрямованих на підвищення врожайності та стійкості сільськогосподарських культур при переході до низьковуглецевого землеробства має важливе значення для довгострокового економічного процвітання та екологічної стійкості країни.</p>
<p>6 березня 2025 року Гостьова лекція засновника ФГ «Златопіль» Михайла Колісника для студентів спеціальності Агрономія, який поділився практичним досвідом зрошувального землеробства та вирощування насінневих посівів кукурудзи</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/news/gostova-lekciya-vid-steykholdera-kerivnyka-fg-zlatopil-myhayla-kolisnyka</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» Зрошування є важливою складовою боротьби з голодом і підвищенням врожайності. Ця технологія дозволяє оптимізувати водоспоживання сільськогосподарських культур. Крім того, науково-обґрунтоване зрошування поліпшує використання поживних речовин ґрунту, необхідних для їх росту.</p>
<p>4-5 березня 2025 року Зустріч-семінар із представниками KWS</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/news/zustrich-seminar-iz-predstavnykamy-kws</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» Компанія KWS веде дослідження у сфері селекції нових високоврожайних та стійких до змін клімату сортів сільськогосподарських культур. Сучасні методи селекції, які сприяють підвищенню врожайності та якості сільськогосподарських культур активно використовують технології генної інженерії, а також сучасні методи рекомбінантної ДНК для створення нових гібридів і сортів, які мають покращені властивості. Це дозволяє підвищити врожайність культур, зробити їх більш стійкими до негативних змін клімату. Такі інноваційні підходи дозволяють покращити якість продукції та ефективність сільськогосподарського виробництва.</p>
<p>31 березня 2025 року відбулась III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція “Сучасні напрями</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» З метою реалізації Цілі сталого розвитку №2 «Подолання голоду» та у контексті розробки й впровадження інноваційних агротехнологій, спрямованих на підвищення</p>

<p>та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур”.</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/15509/zbirnykkonf31032025.pdf</p>	<p>врожайності та стійкості сільськогосподарських культур, було проведено Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію на тему:</p> <p>“Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур”.</p> <p>До участі у конференції долучилися науковці, здобувачі вищої освіти, аспіранти, представники агропідприємств та освітніх установ з різних регіонів України. Учасники представили результати актуальних досліджень у сфері селекції, біотехнологій, насінництва та генетичного вдосконалення культур, що мають вирішальне значення для забезпечення продовольчої безпеки та сталого розвитку аграрного сектору.</p> <p>Конференція стала платформою для обміну досвідом, новітніми науковими розробками й практичними рішеннями, які сприяють зменшенню ризиків голоду, адаптації до змін клімату та підвищенню ефективності агровиробництва.</p>
<p>4-5 березня 2025 року Зустріч-семинар із представниками KWS</p> <p>https://www.facebook.com/kafe.dra.zahyst.roslyn</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду» Компанія KWS веде дослідження у сфері селекції нових високоврожайних та стійких до змін клімату сортів сільськогосподарських культур. Сучасні методи селекції, які сприяють підвищенню врожайності та якості сільськогосподарських культур активно використовують технології генної інженерії, а також сучасні методи рекомбінантної ДНК для створення нових гібридів і сортів, які мають покращені властивості. Це дозволяє підвищити врожайність культур, зробити їх більш стійкими до негативних змін клімату. Такі інноваційні підходи дозволяють покращити якість продукції та ефективність сільськогосподарського виробництва.</p>
<p>1 квітня 2024 року представники ТОВ Сингента Україна провели гостьову лекцію на тему "Технології ефективного внесення ЗЗР"</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/news/gostova-lekciya-vid-steykholderiv-tov-syngenta-ukrayina</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду»</p> <p>Подолання голоду та забезпечення продовольчої безпеки — це глобальна проблема, що вимагає ефективного управління сільським господарством. Одним із ключових аспектів у досягненні цих цілей є впровадження інноваційних агротехнологій, які дозволяють підвищити врожайність і стійкість сільськогосподарських культур, зокрема, через ефективне використання засобів захисту рослин (ЗЗР).</p> <p>ЗЗР є важливими інструментами в боротьбі з шкідниками, хворобами та бур'янами. Однак їх ефективне використання вимагає застосування передових технологій внесення, щоб мінімізувати витрати, зберегти екологію та забезпечити стійкість сільськогосподарських систем.</p>
<p>Курси підвищення кваліфікації для фахівців спеціальності 201 Агрономія на тему «Теоретичні та практичні аспекти ефективного рослинництва» 2–6 червня 2025 року</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/news/kursy-pidvyshchennya-</p>	<p>Ціль 2 «Подолання голоду»</p> <p>Метою заходу стало поглиблення знань аграрних фахівців у сфері розробки та впровадження інноваційних агротехнологій, спрямованих на підвищення врожайності та стійкості сільськогосподарських культур. Учасники курсів ознайомилися з сучасними технологічними рішеннями, методами управління продуктивністю агроєкосистем, а також екологічно безпечними підходами до інтенсифікації виробництва. Реалізація подібних</p>

kvalifikaciyi-dlya-fahivciv-specialnosti-201-agronomiya-na-temu	<p>освітніх ініціатив сприяє не лише професійному зростанню агросектору, а й наближає Україну до стратегічної мети – забезпечення продовольчої безпеки та подолання голоду через підвищення ефективності та сталості сільськогосподарського виробництва.</p>
<p>5 червня 2025 року завідувач кафедри рослинництва Володимир Гангур провів лабораторне заняття з обов'язкової освітньої компоненти «Стабільне рослинництво».</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/17638/labzanyattyapostabilnomuroslsonyashnyk050625.pdf</p>	<p>Ціль 2. Подолання голоду</p> <p>Результати лабораторних досліджень та отримані практичні навички в подальшому будуть використовуватись здобувачами у процесі розробки та впровадження інноваційних агротехнологій, спрямованих на підвищення врожайності та стійкості сільськогосподарських культур.</p>

В межах досягнення цілі 2 було розроблено наступні політики Університету:

1. Політика сталого вирощування продуктів харчування³

2. Політика у сфері етичних джерел харчування та витратних матеріалів⁴

У межах реалізації Цілі сталого розвитку 2 важливу роль відіграє наукова діяльність університету, зокрема дослідження, що виконуються в Навчально-науковому інституті агротехнологій, селекції та екології. Тут реалізуються науково-дослідні роботи, спрямовані на підвищення продуктивності сільськогосподарських культур, розвиток селекції, удосконалення агротехнологій, збереження родючості ґрунтів та екологізацію аграрного виробництва.

Значна увага приділяється питанням адаптації аграрного сектору до змін клімату, впровадженню ресурсозберігаючих технологій, розвитку органічного виробництва та забезпеченню якості і безпечності продукції. Такі наукові напрями безпосередньо сприяють зміцненню продовольчої безпеки, підвищенню ефективності аграрного виробництва та формуванню сталих підходів до використання природних ресурсів.

«Удосконалення оптимізації фітосанітарного стану посіву сої»	«Визначення посівних якостей сільськогосподарських культур та показників якості зерна»	«Первинне насінництво нового незареєстрованого сорту сої та ведення документації для державної кваліфікаційної експертизи»	«Обґрунтування та розробка рецептур харчових добавок для годівлі тварин та птиці на основі вторинної сировини АПК та субкритичних екстрактів»	«Оптимізація елементів технології вирощування сояшнику (<i>Helianthus annuus</i> L) на основі сучасних досягнень науки та передового досвіду із врахуванням перманентних змін клімату»	«Розробити систему ефективних заходів управління продуктивністю агроценозів кукурудзи»	«Удосконалити технологію вирощування кукурудзи на основі інноваційних підходів щодо забезпечення реалізації біологічного потенціалу продуктивності в умовах Лівобережного Лісостепу»
«Розробити удосконалену технологію управління процесами формування врожаю сої в умовах Лівобережного Лісостепу»	«Розробити систему ефективних заходів стабілізації продуктивності агроценозів сої»	«Встановити вплив різних біотипів сортів, норм висіву насіння, технологій обробітку ґрунту та системи удобрення на формування стабільних врожаїв сої»	«Встановити вплив різних біотипів сортів, норм висіву насіння, технологій обробітку ґрунту та системи удобрення на формування стабільних врожаїв сої»	«Удосконалити технологію вирощування кукурудзи на основі інноваційних підходів щодо забезпечення реалізації біологічного потенціалу продуктивності в умовах Лівобережного Лісостепу»	«Розробити систему ефективних заходів стабілізації продуктивності агроценозів сої»	«Ефективність гумінових речовин та інгібіторів азоту в технологіях вирощування сільськогосподарських культур»

Важливим елементом реалізації Цілі сталого розвитку 2 в університеті є функціонування сучасної навчально-наукової та виробничої лабораторної бази ⁵, яка забезпечує практичну підготовку здобувачів освіти та проведення прикладних досліджень у сфері аграрного виробництва і харчових технологій. Зокрема, в університеті діють спеціалізовані наукові лабораторії селекції озимої пшениці, зернобобових та круп'яних культур, селекції, насінництва та сортової агротехніки сої, а також науково-дослідна лабораторія якості зерна імені Г.П. Жемели, діяльність яких спрямована на підвищення врожайності, якості продукції та адаптацію культур до сучасних викликів. Важливу роль відіграють міжкафедральні лабораторії, зокрема лабораторії субкритичних технологій у харчових та переробних виробництвах, що забезпечують розвиток інноваційних підходів до переробки сільськогосподарської продукції.

Практична складова продовольчої безпеки реалізується також через діяльність навчальних і навчально-виробничих лабораторій, серед яких лабораторії технології молока і молочних продуктів, «Milk Local Product», технологій промислового свинарства, а також навчальні лабораторії факультету технологій тваринництва та продовольства.

⁵ <https://www.pdau.edu.ua/content/perelik-centriv-ta-laboratoriy-yaki-zabezpechuyut-naukovu-ta-naukovo-tehnichnu-diyalnist-v>

Окремої уваги заслуговує відкриття у 2025 році навчально-виробничої лабораторії веганських ресторанних технологій LOVING HUT, яка є сучасним освітнім простором для вивчення інноваційних підходів до харчування, розвитку альтернативних джерел білка та формування культури здорового і сталого споживання.

Функціонування такої лабораторної бази забезпечує інтеграцію освіти, науки та практики, сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців та безпосередньо впливає на розвиток аграрного сектору, підвищення якості харчових продуктів і зміцнення продовольчої безпеки, що повністю відповідає завданням Цілі сталого розвитку 2.

Окремо доцільно відзначити функціонування R&D центру технологій птахівництва⁶ як важливого елементу науково-інноваційної інфраструктури університету у межах реалізації Цілі сталого розвитку 2. Центр створено в рамках співпраці Полтавського державного аграрного університету з провідною компанією аграрного сектору YEDNIST⁷, що свідчить про тісну інтеграцію освіти, науки та бізнесу.

Діяльність R&D центру має комплексний характер і охоплює проведення наукових досліджень у галузі птахівництва, зокрема питань годівлі, утримання, відтворення та підвищення продуктивності птиці. Важливим напрямом є розробка та впровадження інноваційних технологій вирощування і менеджменту поголів'я, що сприяє підвищенню ефективності виробництва та якості продукції. Значна увага приділяється оцінці ефективності кормових добавок, ветеринарних препаратів і сучасних технологічних рішень, що безпосередньо впливає на безпечність харчових продуктів.

Крім того, центр здійснює аналітичні та лабораторні дослідження, забезпечує контроль якості продукції птахівництва, а також відіграє важливу роль у підготовці здобувачів освіти, інтегруючи результати наукових досліджень у навчальний процес⁷. Співпраця з науковими установами, виробничими

⁶ <https://www.pdau.edu.ua/content/rd-centr-tehnologiy-ptahivnyctva>

⁷ Планові дослідження з вивчення ефективності годівлі та утримання птиці <https://www.pdau.edu.ua/news/planovi-doslidzhennya-z-vyvchennya-efektyvnosti-godivli-ta-utrymannya-ptyci>

Завершальний етап науково-дослідної роботи у R&D центрі технологій птахівництва <https://www.pdau.edu.ua/news/zavershalnyy-etap-naukovo-doslidnoyi-roboty-u-rd-centri-tehnologiy-ptahivnyctva>

підприємствами та участь у міжнародних проєктах розширюють можливості впровадження інновацій і сприяють обміну досвідом.

Функціонування центру є прикладом практичної реалізації принципів сталого розвитку, оскільки сприяє підвищенню ефективності аграрного виробництва, забезпеченню якості та безпечності продукції, а також зміцненню продовольчої безпеки, що повністю відповідає завданням Цілі 2.